

Ärende nr 9, Styrelsemöte 2019-06-11

Ny struktur för nätavgifter 2020–2023

Styrelsen föreslås att besluta om att införa en ny prisstruktur för elnätpriserna under perioden 2020–2023, samt att ge VD i uppdrag att ta fram en genomförandeplan till nästa möte.

Motivet att förändra prisstrukturen är att säkerställa ett effektivt utnyttjande av Nacka Energis elnät samt att harmonisera elnätpriserna i enlighet med ellagens (SFS 1997:857) intentioner att ge kunderna, genom sin konsumtion, större möjlighet att påverka sina kostnader för elnätet.

Bakgrund

Ellagen fick ny skrivning 2014¹, där det pekas ut att konstruktionen av elnätpriser ska säkerställa ett effektivt utnyttjande av nätet. Sedan tidigare gäller att kostnaderna ska fördelas ”icke-diskriminerande”, så att likvärdiga kunderna behandlas lika, oavsett placering i nätet. Prissättningen ska vara objektiv, vilket innebär kostnadsriktig och 2018 kom tillägget att nätägaren ska kunna informera kunderna om hur avgifterna för överföring av el är utformade. Likaså ska elanvändaren ha möjlighet att påverka sina kostnader².

Flera nätföretag har idag infört en ny struktur för sin prissättning. Branschen och Energimarknadsinspektionen har under flera år arbetat med att få en struktur för prissättning som kan leva upp till riksdagens och regeringens ambitioner. Det finns en gemensam uppfattning om att gå från en dominerande fast avgift till en eller flera rörliga delar, för att få till en hållbar elanvändning med fokus på energieffektivisering.

Idag talas det allt oftare om effektbrist i landet och för näten kapacitetsbrist, alltså att elnäten inte har möjlighet att leverera tillräckligt med energi under de tider då elanvändningen är som störst i landet eller området. Den nya prisstrukturen beaktar dessa utmaningar. Under den s k höglasttiden³ är priset högre och därmed ges ett incitament till kunden att påverka sina kostnader genom att flytta sin elanvändning till låglasttid.

Varför göra det nu?

Nuvarande prissättning bygger på enkelhet och har varit kundvänlig och fyllt sitt syfte då full kapacitet i näten funnits. Med den tilltagande kapacitetsbristen och ökade krav på styr signaler behöver strukturen på nätpriserna utvecklas.

1 januari 2020 går vi in i en ny 4-årig reglerperiod. Det ger förutsättningar för att modulera strukturen under en sammanhållen tid och komma tillrätta med eventuella snedfördelningar.

---

¹ Nätтарiffer ska vara objektiva och icke-diskriminerande. De ska utformas på ett sätt som är förenligt med ett effektivt utnyttjande av elnätet och en effektiv elproduktion och elanvändning. (Ellagen 4 kap 1 §).

² En nätkoncessionshavare ska informera elanvändarna om

1. hur avgifterna för överföring av el är utformade, och
2. vilka möjligheter elanvändarna har att påverka sina kostnader för överföring av el genom att byta villkor eller genom att ändra förbrukningsmönster. (Ellagen 4 kap 11b §).

³ Vardagar kl 06:00-22:00 under perioden november-mars.

Nacka Energi genomför nu ett projekt att installera nya mätare hos samtliga kunder. Detta ger de tekniska förutsättningarna att samla in timvisa mätvärden dygnet runt, året runt, vilket i sin tur ger möjlighet att debitera utifrån den föreslagna tariffen.

Huvudprinciper i den nya strukturen för elnätspriser

Ett analysarbete har genomförts under våren för att konstruera en prisstruktur som bättre lever upp till Ellagens nya formuleringar. Det ska vara lätt för våra kunder att göra rätt, ett klimatsmart och hållbart handlande och därmed hushållande av effekt och energi, inte minst under höglastperioder.

Prisstrukturen (bild 1 i bilagan) som föreslås innebär följande tillämpningar för respektive kundkategori:

- Lägenhetskundernas elanvändning påverkas väldigt lite av yttre omständigheter, till exempel kalla dagar. Konsumtionen består nästan uteslutande av hushållsel, där uppvärmning ej ingår och därmed är den inte väderberoende. Dessutom har lägenhetsbeståndet en hög sammanlagring av nätkapacitet, vilket gör att ojämnheter i elanvändning inom huset jämnas ut mellan de boende. Det finns därför inte motiv att införa en effektdel som rörlig kostnad, utan att endast styra på förbrukningen totalt. Lägenhetskunden betalar i den nya prisstrukturen alltså en fast avgift och en rörlig överföringsavgift, som varierar beroende på hög- eller låglasttid. Den nya prisprincipen föreslås att införas först 1 januari 2021, då samtliga nya mätare är på plats.
- För kollektivet 16 A - 63 A blir det en fast avgift, en rörlig överföringsavgift med variation för hög- och låglasttid. Dessutom införs en rörlig effektagift.
- För kunder lågspänningskunder över 80 A säkring gäller samma konstruktion som för kunder 16–63 A. Dessutom föreslås att det finnas ett valbart alternativ, som styr än mer på effektuttaget. Motivet är att en lågspänningskund med sin anläggning placerad högt upp i nätet, och som dessutom har en hög elanvändning, är i en del fall lik en högspänningskund. Dessa kunder bör ges förutsättningar att välja en taxa som mer liknar högspänningskundens.
- För högspänningskunderna tas ut en fast avgift. Dessutom införs dels en rörlig överföringsavgift, dels en rörlig effektagift, som båda differentieras på höglast- respektive låglasttid.

Prisbilden gör att den fasta kostnaden sänks kraftigt, medan de rörliga delarna ökar, speciellt när konsumtionen sker under höglastperioder. Det är under tidsintervall då mest el konsumeras, som de stora behoven att styra bort användandet finns (bild 2).

Prisnivåerna är preliminära och kommer att justeras eftersom det finns två stora osäkerhetsfaktorer;

- dels får vi inte Energimarknadsinspektionens meddelande om storleken på vår intäktsram för kommande reglerperiod förrän tidigast efter sommaren (senast 31 oktober).
- dels finns en osäkerhet hur kundbasen växer i takt med att Nacka bygger stad och likaså investeringstakten i nätet.

Tidplan

Nya nätpriser för 2020 föreslås att utgå från den nya prisstrukturens principer. En genomförandeplan, som tar hänsyn till de tekniska förutsättningarna och analys av kunder som får kraftigt förändrad prisbild med den nya strukturen, arbetas fram till nästa styrelsemöte.

Planen är att kommunfullmäktige tar beslut om nya elnätstaxor 16 september (bild 3). Kommunikationsarbetet till kunderna startar kvartal 4.

Införandet sker stegvis, med start av kunder med säkring 80 A och uppåt samt högspänningskunder från 1 januari.

Lägenhetskunderna får en prisjustering from 1 januari 2020, då en enhetstaxa för den fasta delen införs. 1 januari 2021 införs en differentierad överföringsavgift för denna kundgrupp.

Övriga kunder går in i nya prisstrukturen 1 juli 2020.

Vid nästa styrelsemöte presenteras en genomförandeplan, som mer specifikt kommer att peka ut de olika stegen.

Beslut

Med hänvisning till vad som sägs ovan föreslås styrelsen besluta:

- att** införa en ny struktur för nätavgifterna, under den nya reglerperioden 2020–2023
- att** ställa sig bakom principerna för nya nätavgifter
- att** ge VD i uppdrag att till nästa möte ta fram en genomförande plan samt ny prislista för 2020.

Bilagor:
Bil 1; Kompletterande bilder

Jonas Kellberg/VD